

skulle kunne holdes i Gudstjenestetiden, naar blot de ikke holdes saa nær Kirken, at Gudstjenesten derved kan forstyrres. Jeg ser ikke nogen Grund til at give disse Forsamlinger en saadan Begunstigelse, thi det forekommer mig, at netop de Hovedhensyn, der bør tages ved en Lov som denne, nemlig Hensynet til, at ikke Andagten skal forstyrres, og Hensynet til, at en vis Sammeligheds-tilstand bevares, aldeles nødvendig fordrer, at disse offentlige Forsamlinger maa forbydes i Tiden mellem Kl. 9 og 4, saaledes som det oprindeligt var foreslaaet af Regjeringen. Jeg vil aldeles ikke kunne stemme for Loven, hvis denne Bestemmelse ikke bliver forandret, idet jeg maa betragte Bestemmelsen som en Plej paa Loven. — Jeg kan ogsaa ganske slutte mig til, hvad den sidste ærede Læser yttrede om de store Helligdage. Det forekommer mig at være stemmende med hele Situationen, at disse store Helligdage have et andet Præg end de øvrige Helligdage, og jeg tror, at der derfor ogsaa bør være forskjellige Forordninger for dem. — Der er en mindre Bestemmelse i § 5, med Hensyn til hvilken der er flet en Forandring i Fjolkethinget, uden at jeg just kan finde, at Lovforslaget derved har vundet i Tydelighed, hvilket dog aabenbart har været Hensigten. Jeg sigter til den Bestemmelse i Paragrafens første Punktum, at Jagt „i Selskaber“ er forbudt. Efter Lovforslaget skulde Jagt „i større Selskaber“ være forbudt. Det er ganske vist ubestemt, hvad der maa siges at være „Jagt i større Selskaber“, men den samme Indvending kan man gjøre imod „Jagt i Selskaber.“ Hvis man ikke vil gaa saa vidt, som jeg vilde anse for heldigt, nemlig at forbyde at Jagt om Helligdagen, navnlig fra Kl. 9—4, efter som det er en Fornøielse, der dog ikke paa nogen Maade er nødvendig, og som ogsaa er forbunden med Støi, forekommer det mig, at man i alt Fald i Stedet for „Jagt i Selskaber“ skulde sætte „Jagt i Selskab“. Deraf vilde fremgaa, at det kun var tilladt for Enkeltmand at gaa paa Jagt, men ikke tilladt at gaa paa Jagt i Selskab med En eller Flere. — Dette er for mig de vigtigste Punkter i Lovforslaget, som jeg maa ønske forandrede, og naar der i dem sker Forandring overensstemmende med, hvad jeg har udtalt, kan jeg ikke have Noget imod at give Loven min Stemme, idet jeg skal indrømme, at den i flere Henseender vilde bewirke en Forbedring i det nu Bestaaende.

Jensen: Ogsaa jeg er i Dag i det lykkelige Tilfælde i alle eller saa godt som alle Henseender at kunne slutte mig til de Betragtninger, som med saa stor Udsjællighed og Omhu ere gjorte gjældende under denne Sags Behandling i det andet Thing af den høitærede Justitsminister, og ligeledes til, hvad der i Dag for den høitærede Justitsministers Side er fremkommet. Jeg har ogsaa megen Sympathi for, hvad der blev yttret af det ærede Medlem for Kjøbenhavn, der havde

Ordet (Kaysfer) med Hensyn til de store Helligdage, men dette er dog et Punkt, paa hvilket jeg vilde kunne komme til — selv om der ikke i Lovforslaget fastholdtes en særlig Helligholdelse af disse Helligdage — dog at stemme for Loven. Dette er derimod ingenlunde Tilfældet, dersom § 7 bliver staaende uforandret. Jeg anser det for at være særligt for Kjøbstadernes Vedkommende — Forholdet stiller sig noget anderledes paa Landet — et af de groveste Brud paa den Fred, der skulde eksistere om Helligdagene, dersom man tillod politiske Forsamlinger og Møder at afholdes i Tiden mellem Kl. 9 og 4. Der er neppe Noget, der i den Grad afficerer den hele Befolkning, som saadanne politiske Møder i Kjøbstadene, og dersom disse, uhindrede af Lovbestemmelser, kunde afholdes paa hvilket som helst Lort eller paa en større Plads inde i selve Byen, vilde en stor Del af Befolkningen ikke alene ved den Larm, der altid finder Sted ved saadanne Møder paa Grund af Klappen, Piben, Hurraraaben, men særlig ved den Bevægelse i Sindene, de medføre, paa en ganske anden Maade forstyrres i Helligdagens Fred end ved saadanne larmende Arbejdsfylder, der omtales i § 1. Jeg vil derfor ikke kunne gaa ind paa at stemme for Loven, dersom § 7 bliver staaende uforandret.

Naar jeg iøvrigt har taget Ordet, uagtet jeg i alt Væsentligt er enig i, hvad der er udtalt her i Salen, saa er det, fordi det ligger mig paa Sinde at gjøre en Betragtning gjældende, som ogsaa er kommen frem i det andet Thing og for mig har været af stor Betydning ved min Overveielse af Sagen. I dette Lovudkast er kun den ene Side af den syvende Dags Betydning taget for. Den syvende Dag i Ugen eller, hvad vi i vort Samfund maa kalde den, den første Dag i Ugen er, efter i de ældste Tider at have været en Hviledag, efterhaanden næsten hos alle Nationer gaaet over til at blive en Helligdag, og i de protestantiske Lande — altsaa ogsaa i vort Land — har det da særlig været. Gjenstand for Lovgivning at hævde denne Dags Betydning som Helligdag. Vi have jo i den Retning meget strenge Bestemmelser i Forordningen af 26de Marts 1845 — strengere end passende for det nuværende Tansesæt — og kun i et ganske særligt Punkt freiser denne Lovs Bestemmelser ind paa at opfatte Søndagen som en Hviledag, nemlig i § 4, der siger, at Haandværkernes og Fabrikanternes Kontrakter med deres Arbejdere om at udføre Arbejder paa Helligdagene ere uden forbindende Kraft. Dette er dog, som det hedder i Paragrafen, væsentligst bestemt af Hensyn til, at Arbejderne ikke skulde forhindres fra at besjætte Gudstjenesten. — Det er altsaa en hel anden Side af Sagen, naar man vil hævde Søndagens Betydning som Hviledag, og dertil synes der særligt i vor Tid at være den høieste Grad af Opfordring. Medens den store Industri, Fabrikvirksomheden og ogsaa Haandværkervirksomheden har udviklet sig i ganske over-